

Μέρος 15^ο @ Μακροοικονομικά μεγέθη

Ενότητα 46

*Το διάγραμμα της κυκλικής ροής και οι
εθνικοί λογαριασμοί*

Επιμέλεια: Πέτρος Τσουμπής

Οι εθνικοί λογαριασμοί

Σε γενικές γραμμές λέμε ότι οι εθνικοί λογαριασμοί εισοδήματος και προϊόντος παρακολουθούν τη δαπάνη και τις ροές χρήματος μεταξύ των διαφόρων τομέων της οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα, οι λογαριασμοί αυτοί παρακολουθούν την καταναλωτική δαπάνη, τις πωλήσεις των παραγωγών, την επιχειρηματική επενδυτική δαπάνη, τις δημόσιες δαπάνες και μια ποικιλία άλλων χρηματικών ροών μεταξύ διαφόρων τομέων της οικονομίας.

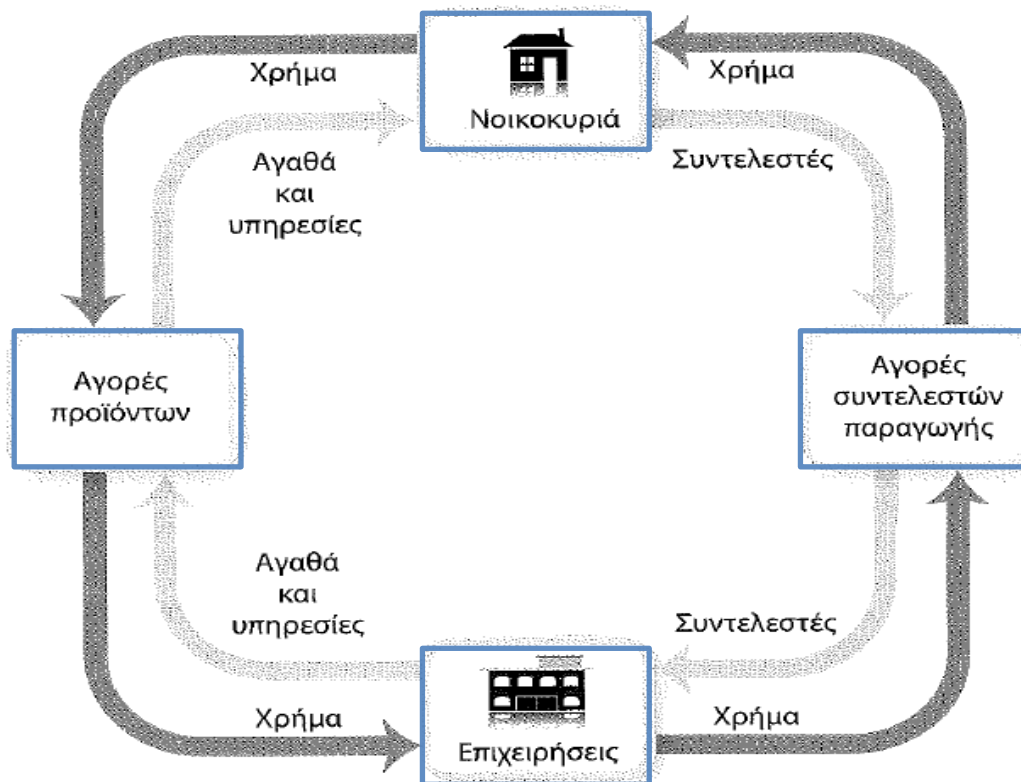
Για να είναι πιο εφικτή η κατανόηση των αρχών που διέπουν την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών οφείλουμε να κοιτάξουμε το διάγραμμα κυκλικής ροής μιας οικονομίας.

Το διάγραμμα κυκλικής ροής

Ένα διάγραμμα κυκλικής ροής περιλαμβάνει δυο είδη ροών με *αντίθετη κατεύθυνση* που είναι α) η **πραγματική ροή** (..που περιλαμβάνει αγαθά, υπηρεσίες, εργασία ή πρώτες ύλες) και β) η **χρηματική ροή** (..που περιλαμβάνει την πληρωμή όσων πραγμάτων εμφανίζονται στην πραγματική ροή).

Θεμελιώδης αρχή ενός τέτοιου διαγράμματος είναι ότι το χρήμα που εισρέει σε κάθε αγορά ή σε κάθε τομέα είναι **ίσο** με το χρήμα που εκρέει από αυτήν την αγορά ή από αυτόν τον τομέα.

Το απλό διάγραμμα απεικονίζει μια οικονομία που αποτελείται από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις & από τις αγορές προϊόντων (..αγορές στις οποίες πωλούνται και αγοράζονται αγαθά και υπηρεσίες) και τις αγορές συντελεστών παραγωγής (..αγορές στις οποίες πωλούνται και αγοράζονται παραγωγικοί πόροι, ιδίως κεφάλαιο και εργασία)

Το διευρυμένο διάγραμμα απεικονίζει τις χρηματικές ροές μιας οικονομίας που αποτελείται από τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις, το κράτος και τον “υπόλοιπο κόσμο” & από τις αγορές προϊόντων, τις αγορές συντελεστών παραγωγής και τις χρηματοπιστωτικές αγορές (..αγορές στις οποίες πωλούνται και αγοράζονται μετοχές και ομόλογα αλλά και συνάπτονται δανειακές συμβάσεις).

Η μελέτη του διευρυμένου διαγράμματος “αποκαλύπτει” κάποιες ενδιαφέρουσες πληροφορίες...

❖ Το συνολικό εισόδημα που απομένει στα νοικοκυριά μετά την πληρωμή των φόρων και την είσπραξη των κρατικών μεταβιβαστικών πληρωμών είναι το διαθέσιμο εισόδημα (..το οποίο είναι διαθέσιμο για την αγορά καταναλωτικών αγαθών και για αποταμίευση)

❖ Η ιδιωτική αποταμίευση είναι **ίση** με το διαθέσιμο εισόδημα μείον την καταναλωτική δαπάνη

❖ Το **άθροισμά** των φόρων που πληρώνουν τα νοικοκυριά, της καταναλωτικής δαπάνης τους και της ιδιωτικής αποταμίευσης τους (εκροή χρήματος) **ισούται** με το **άθροισμα** των μισθών τους, των κερδών τους από τις εταιρικές μετοχές, των τόκων που προκύπτουν από τα ομόλογα που έχουν στην κατοχή τους, των ενοικίων από την παραχώρηση γης/κτιρίων προς τις επιχειρήσεις και των κρατικών μεταβιβαστικών πληρωμών που λαμβάνουν(εισροή χρήματος)

❖ Αν **αθροίσουμε** την καταναλωτική δαπάνη σε αγαθά και υπηρεσίες, την επενδυτική δαπάνη από τις επιχειρήσεις, τις δαπάνες του κράτους για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών και την αξία των εξαγωγών και μετά **αφαιρέσουμε** την αξία των εισαγωγών τότε το αποτέλεσμα αυτό θα μας δώσει ένα μέτρο της συνολικής αγοραίας αξίας των αγαθών και υπηρεσιών που παρήγαγε η εγχώρια οικονομία (ή διαφορετικά θα μας “δείξει” τη συνολική δαπάνη σε αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται στην εγχώρια οικονομία). Το μέτρο αυτό είναι το **ακαθάριστο εγχώριο προϊόν** της χώρας.

❖ Οι δημόσιες δαπάνες για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών **χρηματοδοτούνται** από τα φορολογικά έσοδα και τον δημόσιο δανεισμό.

❖ Μέσω των χρηματοπιστωτικών αγορών, η ιδιωτική αποταμίευση και τα δάνεια από το εξωτερικό **διοχετεύονται** στην επενδυτική δαπάνη, στο δημόσιο δανεισμό και στα δάνεια προς το εξωτερικό.

